
ZAKON O POSTUPKU ZA UKIDANJE ZAJEDNIČKOG PRAVA VLASNIŠTVA NA BIVŠIM KMETSKIM SELIŠTIMA

(Primjenjuje se u Federaciji BiH i Republici Srpskoj)

(«Službeni list SRBiH», broj 22/73)

Član 1.

Nepokretnosti bivših kmetških selišta koje nisu prešle u vlasništvo pojedinaca (neprovjerena kmetška selišta) prenose se u vlasništvo pojedinaca po odredbama ovog Zakona.

U vlasništvo pojedinaca prenose se i ona zemljišta koja su stečena zamjenom ili kupovinom i po sporazumu članova bivše kmetške porodice pripojena bivšem kmetškom selištu i sa njim obrađivana kao cjelina, ukoliko ranije nisu prešla u vlasništvo pojedinaca.

Član 2.

Pravo vlasništva na bivšem kmetškom selištu pripada licima koja su se 18. avgusta 1951. godine zatekla na bivšem kmetškom selištu kao:

1. članovi bivše kmetške porodice,
2. lica primljena na bivše kmetško selište sa pristankom članova bivše kmetške porodice (tačka 1) ili njihovih prethodnika u cilju da trajno ostanu na kmetškom selištu, kao i potomci primljenih lica
3. lica usvojena ili dovedena
4. bračni drugovi umrlih članova bivše kmetške porodice i bračni drugovi lica iz tač. 2. i 3. ovog člana.

Član 3.

Pravo vlasništva na bivšem kmetškom selištu pripada i licima iz prethodnog člana koja se nisu zatekla na bivšem kmetškom selištu na dan 18. avgusta 1951. godine, i to:

1. ženskim licima koja su se udala poslije 6. aprila 1941. godine;
2. licima koja su privremeno napustila bivše kmetško selište.

U dio lica iz tačke 1. prethodnog stava uračunava se vrijednost opreme koju su dobila prilikom udaje. Ako su se takva lica udala u porodicu koja ima bivše kmetško selište, ona mogu po svom izboru ostvariti pravo samo na jedno od ta dva kmetška selišta.

Član 4.

Suvlasnički dijelovi na bivšem kmetškom selištu utvrđuju se prema fizičkoj dobi ako je izvršena po sporazumu lica iz člana 2. i 3. ovog Zakona ili njihovih prethodnika, a ako diobe nije bilo, ova lica, odnosno njihovi zakonski nasljednici, sporazumno određuju svoje suvlasničke dijelove na bivšem kmetškom selištu.

Ako se u pogledu veličine suvlasničkih dijelova na bivšem kmetskom selištu ne postigne sporazum, pravo vlasništva prenosi se u jednakim dijelovima na sva lica iz člana 2. i 3. ovog Zakona, a njihove nasljednike u dijelovima koji bi im pripadali po pravu nasljeđa.

Član 5.

Otuđenja bivših kmetskih selišta izvršena do dana raspravljanja odnosno na bivšem kmetskom selištu po odredbama ovog Zakona, priznaju se ako su uslijedila po sporazumu lica iz čl. 2. i 3. ovog Zakona ili njihovih prethodnika.

Član 6.

Postupak za utvrđivanje prava vlasništva po ovom Zakonu sprovodi i rješenje donosi skupština opštine na čijem se području nalazi bivše kmetsko selište ili njegov najveći dio, po odredbama Zakona o opštem upravnom postupku.

Postupak se pokreće na zahtjev bilo kojeg lica iz člana 2, 3. i 5. ovog Zakona, a postupak se može pokrenuti i po službenoj dužnosti, te na zahtjev javnog tužilaštva i javnog pravobranilaštva.

Član 7.

Organ koji sprovodi postupak nastojeće na raspravi da među strankama dođe do sporazuma, kako u pogledu prava veličine dijela na bivšem kmetskom selištu, tako i u pogledu diobe i eventualnih otuđenja bivšeg kmetskog selišta.

Član 8.

Nakon sprovedenog postupka nadležni organ donosi rješenje o utvrđivanju prava vlasništva na bivšem kmetskom selištu.

Rješenje kojim se utvrđuje pravo vlasništva na bivšem kmetskom selištu, pored ostalog, sadrži: zemljišno — knjižne odnose, katastarske oznake bivšeg kmetskog selišta, imena lica kojima se priznaje pravo vlasništva sa naznakom dijela koji im pripada, odredbu o uknjiženju prava vlasništva i odredbu o troškovima postupka.

Član 9.

Pravosnažno rješenje o utvrđivanju prava vlasništva na bivšem kmetskom selištu skupština opštine dostaviće nadležnom opštinskom sudu, radi uknjižbe prava vlasništva. Uknjižba se sprovodi po službenoj dužnosti.

Član 10.

Troškove postupka za utvrđivanje prava vlasništva na bivšem kmetskom selištu snose lica kojima je utvrđeno pravo vlasništva, srazmjerno priznatim dijelovima.

Član 11.

Svi podnesci molbe, rješenja i žalbe po ovom Zakonu, kao i svi zemljišno — knjižni i katastarski upisi, oslobođeni su plaćanja republičkih taksa.

Član 12.

Odredbe ovog Zakona ne odnose se na bivša kmetska selišta koja su po drugim propisima postala društvena svojina.

Član 13.

Sve neriješene zahtjeve za ukidanje zajedničkog prava vlasništva na bivšim kmetskim selištima koji su podneseni poslije 10. aprila 1970. godine, sud će ustupiti nadležnoj skupštini opštine radi sprovođenja postupka po odredbama ovog Zakona.

Pod nerješanim predmetima u smislu odredaba prethodnog stava smatraju se i predmeti u kojima je sud pravosnažno odbio zahtjev stranaka podnesen poslije 10. aprila 1970. godine, zbog toga što je prestao da važi Zakon o postupku za ukidanje zajedničkog prava vlasništva na bivšim kmetskim selištima («Službeni list SRBiH», broj 16/65).

Član 14.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u «Službenom listu SRBiH».